

**Тарҷуман
шарҳи форсии
шайх Солеҳи Сабзаворӣ
ба
забони тоҷикӣ**

Дафтари ҳифз ва нашри осори Мансури Ҳошими Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

الحمد لله رب العالمين

Дарси
чиҳилу якум

Ихтилофи мусалмонон (3)

Саҳ 140 то 142

Ихтилофи мусалмонон (3)

(أعوذ بالله من الشيطان الرجيم)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

Дар чаласаи қабли рӯшан шуд ки бисёрӣ аз асҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам пас аз он Ҳазрат дучори як нисён ва ғафлати аҷиб аз мабной ҳокимият дар Ислом шуданд, то ҳадде ки ба ҷои мурочиъа ба нусуси Худованд ва Паёмбараш барои <<Шинохти халифа>>, ба ороғи мухталиф ва аҳвоғи муташаттита худ мурочиъа карданд то ба заъми худ халифаро <<Интиҳоб>> кунанд, дар ҳоле ки ин ба рӯшанӣ бар хилофи таълими Исломи буд ва танҳо бо ҷаҳонбинии демокротика Румӣ созгорӣ дошт. Ҳар чанд инсоф он аст ки дар Сақифаи банӣ Соъида, ҳамин қавоғиди демокросии ғарбӣ низ ба дурустӣ риёоят нашуд; Чароки ба баҳши қобили таваҷҷуҳе аз асҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам монанди банӣ Ҳошим, фурсати раъйдихӣ дода нашуд ва бештари ансор низ дар як амали анҷом шуда ва таҳмиле қарор гирифтанд ва ба ҳамин далил, машҳур аст ки Умар ибни Хаттоб, байъат бо Абубақр дар Сақифаро <<فَلْتَلْهُنَّ>> яъне шитобзада ва насанҷида медонист ва мӯътақид буд ки агар каси дигаре ба сӯй чунин байъате даъват кунад, бояд кушта шавад! [Нигоҳ кунед ба: Мусаннафи Абдурразок, ҷ5, с441; Мусаннафи Ибни Абӣ Шейба, ҷ7, с615 ва ҷ8, с570; Муснади Аҳмад, ҷ1, с55; Саҳеҳул Бухорӣ, ҷ8, с25; Насоъӣ, Ал-Сунанул Кубро, ҷ4, с272 ва манобеъи фаровони дигар.] Лизо устозунал Мансур дар идомаи осебшиносии ин <<Байъати шитобзада ва насанҷида>> ки сароғози ихтилофи мусалмонон бо якдигар то рузи қиёмат шуд, мефармояд:)

Ба ҳар ҳол, ин гурӯҳ аз азҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам (таҳти таъсир ва мудирияти Умар ибни Хаттоб), бар он буданд ки таъйини ҳокимон баъд аз ӯ (бар хилофи таъйини ҳокимони умматҳои гузашта ки ниёз ба нусуси паёмбаронашон дошт), ниёзе ба насси он Ҳазрат надорад ва агар нассе дар бораи он (яъне таъйини ҳукмат баъд аз ӯ) аз ӯ содир шавад, хусусан ҳаргоҳ ба суди хонадонаш (яъне итрат ва аҳли байташ) бошад, лозимул иҷро нест (ба наҳве ки

Ихтилофи мусалмонон (3)

гӯйи ин насси он Ҳазрат сирфан як <<Пешниход>> ё <<Тавсиа>> аст, на як амри воҷибул иттибоъ) **ва бо ихтиёри онон дар таъйини ҳоким (мутақобил бо усули демокросӣ ва мардумсолорӣ), мунофот надорад. Рӯшан аст ки ин пиндорӣ нодуруст (ва бар хилофи усули Исломи) буд; Чароки Худованд ба рӯшанӣ фармудааст:** ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا﴾ **<<Ва ҳеҷ марди мӯъмин ва ё зани мӯъминеро намерасад ки чун Худованд ва Паёмбараш фармонеро содир кунанд, барояшон ихтёре дар корашон бошад ва ҳар кас Худованд ва Паёмбарашро нофармонӣ кунад, ба гумроҳии ошкоре дучор шудааст>>** Ва рӯшан аст ки (ихтиёри мардум дар баробари ихтиёри Худованд ва Паёмбараш вазне надорад ва) **ихтиёри Худованд ва Паёмбараш, мубтанӣ бар ҳикмати (он ду) ва маслиҳати (мардум) буда ва мубтанӣ бар таъассуби (қавмӣ) ва аҳвоӣ нафсонии (Худованд ва Паёмбараш) набудааст** (яъне қатъан ин тавр набудааст ки Паёмбараш масалан хоста бошад бар хилофи ҳикмат ва маслиҳат, хонадони хешро ба ҳукумат бирасонад; Зеро чунин гумоне ба ӯ бо имон ба Паёмбарии ӯ қобили чамъ нест ва танҳо барои кофирон ва мунофиқон падида меояд; Ҳамчунонки мусалламан Худованд низ аз таъассуби қавмӣ ва аҳвоӣ нафсонӣ муназзаҳ аст). **Бо ин ҳол, пиндори (нодурусти) он гурӯҳ (аз асҳоби Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам), ба далили инки (дар пайи як <<Байъати шитобзада ва насанчида>>) қудратро пас аз Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ба даст гирифтанд, (бино бар қоидаи «النَّاسُ عَلَى دِينِ مُلُوكِهِمْ»;** <<Мардум бар дини подшоҳонашон ҳастанд>>) **ба пиндори роиҷи мусалмонон хусусан дар наслҳои баъдӣ (яъне тобеъин, атбоъи тобеъин ва пас аз онон), таъдир шуд (бо таваҷҷуҳ ба инки ҳанӯз дар байни саҳоба муҳолифоне дошт ва пас аз онон ҳар чи гузашт ривож ва русуҳи бештаре пайдо кард, то ба насли кунунӣ расид ки ғолибан тавони тасаввур чизе ҷуз онро надоранд ва ҳеҷ таъаммуле дар бораи онро ҳам таҳаммул намеkunанд ва то ҳаде аз ҳақиқати Ислом фосила гирифтаанд ки зарурат ёфтааст касе монанди устознал Мансур дар миёни онон зухур кунад ва ононро ба <<Бозгашт ба Ислом>> даъват кунад); Чароки мусалмонон дар наслҳои баъдӣ (яъне тобеъин, атбоъи тобеъин ва пас аз онон), Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва салламо дарк накарда буданд ва Исломо аз**

1. Аҳзоб/ 36.

Ихтилофи мусалмонон (3)

тарики он гурӯҳ (аз саҳоба ки мутаъассифона дучори хато, нисён ва ғафлат шуда буданд) **ва пайравонашон** (аз тобеъин) **ки бар онон ҳукм меронданд** (ва ба иқтизои ҳокимияти худ бар онон, бар шинохти онон аз Ислом таъсир мегузоштанд), **фаро гирифта буданд ва табъан чорае чуз хушбинӣ ва эътимоди комил ба онон, барои тасҳихи ақоид ва аъмоли динии худ, намеёфтанд** (яъне ё бояд бисёрӣ аз ақоид ва аъмоли динии худ ки аз тариқи онон фаро гирифта будандро ғалат медонистанд ки ин барои онон табиъатан сангинӣ дошт ва аз назари онон амалӣ набуд ва ё бояд ба ин гурӯҳ аз саҳоба ва ҳокимони худ хушбинӣ ва эътимоди комил меёфтанд то ақоид ва аъмоли динияшон саҳиҳ шавад. Албатта ба ҳисоби ҳудашон; Вагарна ҳисоби Худованд ки тобеъи ҳисоби онон нест ва бо тағйири он тағйире намекунад).

Ин аст ки акнун бештари мусалмонон (ки аксарияти мутлақи онон дар ҷаҳонро ташкил медиҳанд), **бо инфиол** (яъне асарпазирии) **комил ва тақлиди кӯр кӯрона** (яъне бидуни ҷуну ҷаро) **аз ҷараёни** (фикрӣ ва сиёсии) **ғолиб баъд аз Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, гумон мебарданд ки Худованд** (бар хилофи суннати тарихии худ ва бидуни эътино ба ниёзи абадии бандагонаш,) **касери аз ҷониби хеш барои ҳукуматаш** (баъд аз Паёмбараш) **ихтиёр накарда ва онро дар ин бора ба ҳудашон** (бо ороъӣ муҳолиф ва аҳвоъӣ муташаттӣ) **вониҳода** (то ҳудашон ҳар ғалате ки дӯст доранд дар ин бора бикунанд ва якдигарро бар сари тасоҳуби ҳукумат зер бигиранд ва бикунанд), **вале рӯшан аст ки ин сӯъи занн ба ӯ** (яъне Худованд) **ба сабаби ҳусни занн ба асҳоби Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам аст; Ба ин маъно ки инон ба сабаби ҳусни занни худ ба асҳоби он Ҳазрат** (дар асри таваҷҷуҳ ба бархӣ оёт ва ривоёте ки ба ситойиши онон пардохта ва бидуни таваҷҷуҳ ба оёт ва ривоёти дигар ки ба интиқод аз онон пардохтааст ва таваҳҳум инки ҳамаи ин ҳазорон нафар бидуни истисно одил ва парҳезкор будаанд ва шаънашон аз инки ба чунин ғафлат, нисён ва хатое дучор шаванд, болотар будааст), **ба Худованд сӯъи занн ёфтаанд** (ва дучор шудан ба чунин ғафлат, нисён ва хатоеро бар гардани ӯ андохтаанд, дар ҳоле ки танзиҳи ӯ аз он сазовортар аз танзиҳи асҳоби Паёмбар аст) **ва пиндоштаанд ки ӯ суннати** (чанд ҳазор солаи) **худо табдил карда ва ҳукумати худ** (бар одамиён) **ро вониҳода** (ва аз он истеъфо дода) **ва ин аз бадтарин гумонҳо дар бораи**

Ихтилофи мусалмонон (3)

Ўст (ки бо сифоти зотӣ ва феълий Ў монанди ҳикмат ва адолат мунофот дорад ва мучиби хашму укубати Ў дар дунё ва охират мешавад); **Чунонки худ дар бораи аҳли он фармудааст:** ﴿الطَّائِفِينَ بِاللَّهِ ظَنُّ السَّوِّ عَلَى السَّوِّ دَائِرَةُ السَّوِّ﴾¹; **«Гумонбарандагон ба Худованд гумони бадро бар онон чарҳаи баде аст ва Худованд бар онон хашм гирад ва ононро лаънат кунад ва ҷаҳаннамро барояшон фароҳам созад ки бад бозгаштгоҳе аст»** **Ва фармудааст:** ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ﴾²; **«Ва ин занни шумо ки ба Парвардигоратон гумон бурдид, шуморо нагунсор кард, пас аз зиёнкорон шудид»** **Ва фармудааст:** ﴿يُظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ﴾³; **«Ба Худованд гумонӣ нодуруст мебаранд гумонӣ ҷоҳилона»**! ﴿الْجَاهِلِيَّةِ﴾ дар инҷо музофул илайҳ барои ﴿ظَنَّ﴾ аст, вале ифодаи сифат мекунад ва аз ин рӯ, устузунал Мансур онро сифат маъно фармуда ва маъодили «Қоҳилона» дар забони Форсӣ доништааст ки монанди «Қоҳилият» нисбат ба «Қоҳил» аст ва мурод аз он гумоне дар бораи Худованд аст ки аз ҷаҳл ба сифоти Ў нашъат гирифтааст.) **Ҳамчунонки гумони инон дар бораи Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, аз бадтарин гумонҳо дар бораи он Ҳазрат (ва мунофӣ бо ҳикмат ва насихате) аст (ки аз он Ҳазрат мешиносем); Зеро инон (яъне бештари мусалмонон) гумон мебаранд ки он Ҳазрат, бо онки наҳваи истинҷоъ аз пешоб ва пасобро ба онон таълим фармуд (ва чигунагии анҷоми чунин кори шахсӣ ва хурдиро ба ҳуди онон во нагузошт), дар ҳоле ононро тарк намуд ки заруритарин ниёзи онон (дар ҳавзаи умумӣ) яъне ниёзи ба ҳокиме аз ҷониби Худованд (барои таълим ва иқомаи комили динаш) ро бароварда насохт ва (аз рӯй ғафлат ё кӯтоҳӣ,) ононро дар маърази ихтилофоти хунин дар бораи ҳукумат баъд аз ҳеш қарор дод (ихтилофоте ки било фосила баъд аз марғаш дар Сақифаи бани Соъида оғоз шуд ва ба қатли бархӣ саҳоба ва таъбири бархӣ дигар ва ҷангҳои хонумонбарандоз дар замони Алӣ ибни Абӣ Толиб ва сипас истилоъи хонадони фосид ва ҷаббори Умавӣ бар сарзаминҳои Исломи ва мунозиёти мазҳабии ҳомӯш нашуданӣ миёни мусалмонон то рӯзи қиёмат мунҷар шуд)! Дар ҳоле ки инсофан ҳеҷ ҳокиме (чи расад ба Паёмбари басир ва азимушоне монанди Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи**

1. Фатҳ/ 6.

2. Фуссилат/ 23.

3. Оли Имрон/ 154.

Ихтилофи мусалмонон (3)

ва олиҳи ва саллам), **сиғори** (яъне фарзандони сағири) **худро бидуни таъйини сарпараст барояшон тарк намекунад** (бо тавачҷух ба инки Паёмбар монанди падари чомеъа ва масъули тарбияти афроди он аст); **Балки ҳеч чупоне** (чи расад ба Паёмбари маъсум), **гӯсфандони худро дар сахро вонамегузорад ки гургҳо** (дар ғиёби ӯ) **онҳоро бидаранд** (бо тавачҷух ба инки машҳуд аст бархӣ аз мардум монанди гусфанд ва бархӣ дигар монанди гург ҳастанд ва табъан Паёмбар монанди чупон аст ва бояд аз бархӣ мардум дар баробари бархӣ дигар мувоқиқат кунад ва набояд онҳоро бо якдигар дар сахрои чомеъа танҳо бигзорад) **ва ин аз корҳои укалой ва мутаъораф аст** (ки укало ба иқтизои оқил буданашон ба он эҳтимом доранд); **То ҷойе ки тарккунандаи он дар назди укало, ба сафоҳат** (яъне камақлӣ) **ва деноъат** (яъне фурумоиягӣ) **мутаҳам** (ва мустаҳаққи маломат) **мешавад**. (Ин мантиқи бисёр рӯшан ва матине аст ки ҳар кас аз неъматӣ ақл бархурдор ва аз мавонеъи шинохт барканор бошад онро тасдиқ мекунад, вале мутаъассифона бештари мусалмонон бо ақл миёнаи чандоне надорад ва дучори ҷаҳл, тақлид ва таъассуб ҳастанд ва ба ҳамин далил, онро тасдиқ намеkunанд, балки чи басо онро сохта ва пардохтаи шиъаён мепиндоранд, дар ҳоле ки зарурати таъйини тақлифи ҳукумат пас аз Паёмбар, як зарурати укалоӣ аст ва рабте ба шиъаён надорад ва ба илова, аз умум ва итлоқи зарурат таъйини ҳамаи тақлифи мусалмонон тавассути Худо ва Паёмбараш наҷбат мегирад. Магар ҳамаи тақлифи мусалмононро Худо ва Паёмбараш таъйин намеkunанд?! Пас чигуна мумкин аст тақлифи онон дар бораи ҳукумат ки аз муҳимтарин тақлифи онон астро таъйин накарда бошанд ва онро ба ҳудашон вогузошта бошанд?! Магар тақлифи онон дар бораи намоз ва рӯза ва ҳаҷ ва закотро ба ҳудашон вогузоштаанд ки тақлифи онон дар бораи ҳукуматро ба ҳудашон вогузошта бошанд?! Аслан магар банои Худо ва Паёмбараш бар вогузоштани мардум ба ҳудашон будааст?! Оё хилқати мардум абас ва ҳадафи ҳоссе надоштааст?! Қатъан ҳадафи ҳоссе доштааст ва бо ин васф, бояд ононро барои расидан ба ин ҳадафи ҳоссе <<Ҳидоят>> кард. Бо вогузоштани онон ба ҳудашон ки ҳидоят сурат намегирад. Худованд инсонро халқ накардааст ки ӯро монанди шутури ваҳшӣ дар биёбон раҳо кунад то барои ҳудаш бичарад ва ҳар ҷо меҳодад биравад ва ҳар ҷо намеҳодад наравад! Ӯ соҳиб дорад ва табъан соҳибаш ӯро мудирӣ мекунад ва ба сӯй ҷои муносибаш раҳнамун мешавад. Худованд инсонро халқ кардааст то <<Бандаи Ӯ>> бошад, на <<Шарикӣ

Ихтилофи мусалмонон (3)

Ў>>! Лизо инсон бояд дар ҳамаи умур банда будани худро ба ёд дошта бошад ва ҳаргиз онро фаромӯш накунад; Зеро ҳар замоне ва дар ҳар умуре ки банда будани худро фаромӯх кунад, тоғӣ мешавад. Инсоне ки бандаи Худо аст, дар ҳамаи умур ба Худо ручӯъ мекунад ва аз Ӯ фармон мегирад. Дар низоми бандагӣ, ихтиёр маъно надорад. Инки бархӣ мегӯянд мардум ихтиёр доранд ки ҳокими худро баргузинанд, куфр аст; Хоҳ номи онро хилофат бигӯянд ва хоҳ вилояти факих ва хоҳ ҷумҳурият ва мардумсолорӣ! Исломи дини бандагӣ аст номи он ҳам аз <<Таслим>> гирифта шудааст. Лизо <<Мусалмон>> касе аст ки дар ҳамаи умур таслими амри Худованд бошад, на инки барои худааш дар баробари Худованд ихтиёре қоилад бошад ва худсарӣ ва худраъӣ дошта бошад! Худсарӣ ва худраъӣ ҳаққи як мусалмон шумурда намешавад, балки зулми ӯ ба худ ва ҷомеа аст. Вазифаи мусалмон <<Худопарастӣ>> аст, на <<Худпарастӣ>>! Ин ҳарфҳо кироиҷшуда, ҳамон <<Инсонмехварии>> мулҳидона аст ва дар баробари <<Худомехварӣ>> ривож ёфтааст. Ҳол агар куффор ва мушрикин аз он дифоъ мекунанд ачиб нест; Чароки онон ба Худованд имон надоранд, вале инки муслмонон аз он дифоъ мекунанд бисёр ачиб аст ва аз ин ачибтар дифоъи бархӣ саҳоба аз он аст ки пас аз Паёмбар, ҳукуматро бар <<Раъӣи мардум>> мубтанӣ сохтанд! Ин дар ҳоле ки ҳеч ҳукме дар Исломи мубтанӣ бар <<Раъӣи мардум>> набудааст ва <<Асҳоби раъӣ>> ҳамвора дар миёни мусалмонон мазмум ва маҳкум будаанд. Магар <<Асҳоби раъӣ>> чи мегуфтаанд ҷуз инки метавон ҳукми бархӣ мавзӯотро бо <<Раъӣи мардум>> таъйин кард?! Оё ин сухане нест ки қотибаи мусалмонон аз баъди Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам то кунун дар бораи ҳукумат гуфтаанд?! Рӯшан аст ки ин ҳамон сухан аст ва бо ин васф, аксарияти мутлақи мусалмонон аз баъди Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам то кунун <<Асҳоби раъӣ>> будаанд, дар ҳоле ки дар Исломи мубтанӣ <<Насс>> буд ва ҷойе барои иттибоъи ороъ вучуд надорад ва ҳуди оқоён аз мазоҳиби гуногун низ ин қоидаҳо дар бораи соири мавзӯот қабул доранд ва танҳо ҳукуматро аз он истисно мекунанд! Дар ҳоле ки далиле барои истисно кардани ҳукумат аз ин қоида нест ва амали бархӣ саҳоба далиле барои он намешавад; Ҳамон тавр ки бархӣ саҳоба муртакиби қатл ва зино ва сирқат ва шурби ҳамр ҳам шуданд, вале амали онон далиле барои қатл ва зино ва сирқат ва шурби ҳамр намешавад! Ин ҳақиқати фаромӯш шудае аст ки устозунал Мансур онро бо шучоъат ва

Ихтилофи мусалмонон (3)

хайрхоҳӣ ёдоварӣ мекунад, вале бархӣ афроди чоҳил ва мутаъассиб меҳоханд эшонро ба хотири ин кор як шиъа муъаррифӣ кунанд! Дар ҳоле ки нигарши эшон аслан як нигариши мазҳабӣ нест ва аз манобеъ ва маъхизаи шиъа моя нагирифтааст, балки дар ҳамон нигарши гурӯҳе аз саҳоба монанди Саломн, Абузар, Микдод ва Аммор аст ки аз саҳобаи мавриди эътимод ва инояти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам буданд ва имрӯз низ мавриди эҳтиром ва тақрими умуми аҳли суннат ва ҷамоът ҳастанд. Аз ин гузашта, оё агар фарзан як олими сунний бар асоси оёти Куръон ва бар асоси аҳодисе ки дар манобеи ҳадисии аҳли суннат аст ба натиҷаи мутафовит бо назари машҳури олимони аҳли суннат ва наздик ба назари олимони шиъа бирасад, шиъа маҳсуб мешавад?! Ба унвони мисол, Ибни Таймия бар асоси Куръон ва бар асоси аҳодисе ки дар манобеи ҳадисии аҳли суннат аст, ба ин натиҷа расида ки се талоқ дар як маҷлис саҳиҳ нест ва мунъақид намешавад ва ин муҳолиф бо назари машҳури олимони аҳли суннат ва наздиктар ба назари машҳури олимони шиъа аст, вале оё метавон ба хотири он Ибни Таймияро шиъа донист?! Мусалламан наметавон; Чароки ӯ сирфан бо истифода аз равиши уламои аҳли суннат ва манобеи мӯътабари онон ба ин натиҷа расида ва қасди табаъият аз шиъаро надоштааст. Ин қабил маворид дар миёни дидгоҳҳои олимони аҳли суннат кам нест ва ҳеҷ як далолате бар ташаюъи онон надорад ва қасе ҳам онро ба маънои ташаюъи онон надонистааст ва бо ин васф, наметавон устозонал Мансурро низ ба хотири инки бар асоси оёти Куръон ва бар асоси аҳодисе ки дар манобеи ҳадисии аҳли суннат омада, ба ин натиҷа расида ки Паёмбар аҳли байти худро ба унвони марҷаъи мусалмонон пас аз худ таъйин кардааст, як шиъа донист. Албатта инсоф он аст ки ӯро як сунний ҳам наметавон донист; Чароки тақоюде ба ин мазҳаб низ надорад, вале қатъан як шиъа ҳам нест, балки ба маънои дақиқи калима як <<Мусалмон>> аст; Мусалмонӣ ҳақиқие ки амалан таслими китоби Худованд ва суннати мутаवотири Паёмбар ва мултазим ба ақли салим аст ва аз банди ҷаҳл, тақлид, аҳвои нафсонӣ, дунёгарой, таъассуб, такаббар ва хурофагарӣ раҳойи ёфта ва ба усваи ҳасане барои аҳли замони худ аз ҳамаи мазоҳиб таъдил шудааст. Ин ҳақиқати амр дар бораи Мансури Ҳошимии Хуросонӣ аст. Ҳол агар қасе ба далили таъассуботи мазҳабии худ наметавонад онро бипазирад, мушкили мо нест, балки мушкили ҳудаш аст. Агар қарор буд ҳамагон ҳар ҳақиқатеро бипазиранд ки Худованд

Ихтилофи мусалмонон (3)

чаҳаннамро намеофарид! Бидуни шак чаҳаннамро офарид ба хотири инки медонист бисёрӣ аз мардум бисёрӣ аз ҳақоикро намепазиранд. Инсофан Мансур бо ин рӯйкарди хоссе ки дорад, маҳаки хубе барои мусалмонони шиъа ва аҳли суннат аст то мизони зарфияти ҳар як аз онҳо барои мувоҷеҳ бо Маҳдӣ маълум шавад; Чароки қатъан Маҳдӣ низ як Маҳдии шиъа ё сунний нахоҳад буд, балки Маҳдӣ мусалмон монанди Мансур хоҳад буд. Ин ҳам аз фуруъи заминасоз будани Мансур барои Маҳдӣ аст; Лизо агар касе наметавонад Мансурро бипазирад, табиъатан аз пазириши Маҳдӣ нотававтор хоҳад буд. Имрӯз бо зуҳури Мансур мизони қобилияти мусалмонон барои зуҳури Маҳдӣ маълум мешавад; Ба ин тартиб ки агар мусалмонон битавонанд бо Мансур канор биёянд, бо Маҳдӣ ҳам метавонанд ва агар натавонанд бо Мансур канор биёянд, бо Маҳдӣ ҳам наметавонанд. Лизо агар касе хоҳ аз шиъаён ва хоҳ аз аҳли суннат, моил аст бидонад ки фардо пас аз зуҳури Маҳдӣ чи қойгоҳе хоҳад дошт ва нисбат ба ӯ чи мавзёӣ хоҳад гирифт, кофӣ аст бибинад ки имрӯз пас аз зуҳури Мансур чи қойгоҳе дорад ва нисбат ба ӯ чи мавзёӣ гирифтааст. Ин як маҳаки бисёр хуб аст. Агар касе хоҳ аз шиъаён ва хоҳ аз аҳли суннат ва хоҳ аз низомҳои сиёсии минтақа, имрӯз пас аз зуҳури Мансур дар барбари ӯ қарор гирифта ва мавзёи муҳолифат ва душманӣ бо ӯро иттихоз кардааст, маълум мешавад ки фардо пас аз зуҳури Маҳдӣ низ дар баробари ӯ қарор хоҳад гирифт ва мавзёи муҳолифат ва душманӣ бо ӯро иттихоз хоҳад кард; Чароки рӯйкарди Мансур мубтанӣ бар яқиниёти Ислоҳ ва ҳамоҳанг бо рӯйкарди Маҳдӣ аст; Ҳамчунонки агар касе хоҳ аз шиъаён ва хоҳ аз аҳли суннат, имрӯз пас аз зуҳури Мансур дар канори ӯ қарор гирифта ва мавзёи ҳамроҳӣ ва дӯстӣ бо ӯро иттихоз кардааст, маълум мешавад ки фардо пас аз зуҳури Маҳдӣ низ дар канори ӯ қарор хоҳанд гирифт ва мавзёи ҳамроҳӣ ва дӯстӣ бо ӯро иттихоз хоҳад кард; Чунонки устозонал Мансур дар номае ки барои яке аз ёрони худ навишта, ба ин нуктаи муҳим ишора кардааст ва фармудааст: <<Ҳар ки имрӯз бо мо бошад, фардо низ дар канори мо хоҳад буд ва мо фардо дар канори касе хоҳем буд ки имрӯз ба сӯяш дар ҳаракатем>> [Номаи 2]. Бо ин ҳисоб, касоне ҳам ки имрӯз пас аз зуҳури Мансур таваққуф ва сукут пеша кардаанд ва ба заъми худ ҷониби эҳтиётро гирифтаанд, бояд бидонанд ки фардо пас аз зуҳури Маҳдӣ низ ба тариқи авло таваққуф ва сукут пеша хоҳанд кард ва ба заъми худ ҷониби эҳтиётро хоҳанд гирифт. Ҳоло ки ин мавзӯ рӯшан

Ихтилофи мусалмонон (3)

шуд, ҳар кас ҳар коре ки меҳоҳад бикунад; Чароки ҳар коре бикунад ба суд ё зиёни хеш кардааст. Сухан дар ин боб буд ки тарк кардани уммат бидуни таъйини таклифи онон дар заминаи ҳукумат, уқалой нест ва аз як ҳаким баъид аст. Устозунал Мансур дар идомаи ин боб мефармояд: **Бо ин васф, тардиде нест ки Худованд (ки ҳаким аст ва хайри бандагонашро меҳоҳад), ҳар чизе ки мусалмонон ба он ниёз доштаандро (дар шаръи худ) нозил карда; Чунонки фармудааст: ﴿وَرَبَّنَا عَلَيْنَا الْكِتَابُ بَيِّنَاتًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِّلْمُسْلِمِينَ﴾¹ <<Ва китоберо бар ту нозил кардем ки барои ҳар чизе рӯшан кунанда ва ҳидоят ва раҳмат ва башорате барои мусалмонон аст>> Ва Паёмбари ӯ низ бидуни шак (бо таваҷҷуҳ ба инки шакке ба ин куфр аст), ҳамаи онро бе ҳеч сӯстӣ ва кӯтоҳӣ (бо истифода аз гӯётарин алфоз ва иборот ва ҳамаи равишҳои мутаъораф), (ба оммаи асхобаш ва на фақат шумори хоссе аз онон) иблог намуда ва аз дурандешӣ ва хайрхоҳии лозим барои ин кор бархурдор будааст (бо таваҷҷуҳ ба инки таъйини таклифи мардум дар бораи ҳукумат пас аз ӯ, ба ду унсур <<Дурандешӣ>> ва <<Хайрхоҳӣ>> ниёзманд будааст то аз як сӯ ниёзи онон дар ояндаро дарк кунад ва аз сӯи дигар ба таъмини он аҳаммият бидиҳад ва ин ҳар ду унсур дар ӯ вучуд доштааст); Чунонки Худованд дар бораи ӯ фармудааст: ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾² <<Бегумон шуморо Паёмбаре аз худатон омада ки ҳар чи бар шумо душвор меояд бар ӯ гарон аст ва бар шумо хирс меварзад ва ба мӯъминон раъфат ва раҳмат дорад>>! Рӯшан аст ки чунин Паёмбаре (бо ин раъфат ва раҳмат), пас аз як умр талош ва машаққат барои таълим ва тазкияи уммати хеш, ононро дар бораи чизе ки мавриди ибтило ва муқтазии ихтилофи онон аст (яъне ҳукумат пас аз ӯ), беҳабар намегузорад ва бидуни бокӣ гузоштани зомине барои ҳидояти онон ва сиёнат аз дастовардҳояш баъд аз ӯ (аз тариқи илм ва султаи лозим), аз миёни онон намеравад (ҳар чанд аз дунё рафтани ӯ дар ихтиёри Худованд аст, вале Худованди одил ва ҳаким ўро бидуни бокӣ гузоштани чунин ҷонишине барояш аз дунё намебарад) ва ин (ки зарурати ақлии он собит шуд,) ҳақиқате аст ки (воқеъ низ шудааст ва) ривоёти мутаवотир расида аз ӯ, ба (вуқуъи) он шаҳодат медиҳад. (Бо таваҷҷуҳ ба инки вуқуъӣ зарурати он собит шуд, вуқуъи он қатъӣ аст; Чароки ақлан**

1 . Наҳл/ 89.

2 . Тавба/ 128.

Ихтилофи мусалмонон (3)

мумкин нест Худованд ва Паёмбараш коре ки зарурат доштаastro анҷом наодода бошанд. Лизо кофӣ аст ки мо дар китоби Худованд ва суннати мутавотири Паёмбараш тафаххус кунем то онро биёбем. Ин шоъ Аллоҳ дар ҷаласи баъди ин корро анҷом медиҳем то бибинем ки Худованд ва Паёмбараш таклифи мардум дар бораи ҳукуматро чигуна таъйин фармудаанд.

و السلام عليكم و رحمت الله

Бо наҳзати
«Бозгашт ба Ислом»
ошно шавед.

Литсия мазҳабӣ
боло

Саҳифаи фејбуки
паёиғ

Саҳифаи гуғлплус
паёиғ

Саҳифаи канали
телеграмми паёиғ

* Лутфан бар рӯй линки мавриди назари худ клик кунед.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтари ҳифз ва наشري осори Мансури Ҳошими Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло